

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) นี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรและผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากร รวมถึงผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แหล่งข้อมูลการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ข้อมูลแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เก็บข้อมูลจากเอกสารนโยบายมาตรการและแนวทางการปฏิบัติงานของสถาบัน รายงานประจำปีและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรของสถาบัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการ Content Analysis นำเสนอข้อมูลโดยการบรรยาย

1.2 ข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากร เก็บข้อมูลจากเอกสารรายงานสถิติบุคลากรลาศึกษาต่อ อบรม ดูงาน ประชุมและสัมมนาในประเทศและต่างประเทศประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545-2549 ของงานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน และข้อมูลการพัฒนาบุคลากรที่หน่วยงานในสถาบันรายงานให้แก่กองแผนงาน และกองบริหารและจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545-2549 รวมทั้งเอกสารรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรของสถาบัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละและการเปรียบเทียบ ร้อยละ อัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงต่อปี นำเสนอข้อมูลโดยตารางแล้วบรรยาย

1.3 ข้อมูลกระบวนการพัฒนาบุคลากรและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสถาบัน เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสถาบัน จำนวน 13 คน ได้แก่

1. ผศ.ดร.ประนอม อุดกฤษณ์	คณบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
2. ผศ.พีระศักดิ์ เสรีกุล	คณบดีคณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม
3. อาจารย์อัทธิตเทพ อมาตยกุล	รองผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่ายบริหาร

4. น.ส.ปราณี เข้มวงศ์ทอง	ผู้อำนวยการกองบริหารและจัดการ ทรัพยากรมนุษย์
5. นางสุดใจ บัณฑิต	หัวหน้างานสำนักงานคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์
6. น.ส.บุญธรรม คิมนารักษ์	หัวหน้างานสำนักงานคณบดี คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์
7. น.ส.ภัสสร เพื่อนโกสม	หัวหน้างานสำนักงานคณบดี บัณฑิตวิทยาลัย
8. น.ส.สุกาญจนา เลขพัฒน์	หัวหน้างานสำนักงานผู้อำนวยการ ศูนย์นวัตกรรมเทคโนโลยีไทย-ฝรั่งเศส
9. นางกุศลิน แก้วใส	รักษาการหัวหน้างานสำนักงานผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา
10. นางจินตนา บุญสมบัติ	หัวหน้างานสำนักงานผู้อำนวยการ สำนักหอสมุดกลาง
11. นางพรทิพย์ พุ่มศิริ	เจ้าหน้าที่บุคคล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
12. นางจรินทร์รัตน์ รัมโพธิ์	เจ้าหน้าที่บุคคล วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
13. นางวัชรี คลีสุวรรณ	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคลากร สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษากระบวนการพัฒนาบุคลากรและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสถาบัน โดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร ลักษณะของแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ คุณวุฒิ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถาบันและระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาบุคลากรและผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากรในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ของหน่วยงาน มีลักษณะเป็นคำถามแบบมีโครงสร้าง เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจน

ตอนที่ 3 สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน และของสถาบันมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

1.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Content Analysis แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยาย

1.4 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากรในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เก็บข้อมูลโดยการสอบถามผู้บังคับบัญชาและบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาฯ ใน แผนฯ 9 ดังนี้

(1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1.1) การสอบถามผู้บังคับบัญชาของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาบุคลากร โดยสอบถามจากผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้างานขึ้นไป จำนวน 182 คน ใช้วิธีการหาขนาดกลุ่ม ตัวอย่างคร่าวๆ ที่เป็นตัวแทนของประชากรของ รศ.ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี (อ้างถึงใน สุวิมล ติรกันันท์ : 2543,94) โดยคิดจำนวนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของจำนวนประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 91 คน

(1.2) การสอบถามบุคลากรสายวิชาการ สายช่วยราชการ และสายธุรการ ที่ได้รับการพัฒนาบุคลากร ในช่วงแผนฯ 9 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 จำนวน 977 คน (ไม่นับรวม ผู้บริหาร) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling จำแนกตามหน่วยงาน โดยหา ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ค่าความเชื่อมั่น 95% ตามระดับค่าความคาดเคลื่อนของ Taro Yamané (ชานินทร์, 2547:38) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คน

(2) เครื่องมือที่ใช้ในการสอบถาม

(2.1) แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการ พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสถาบันที่ใช้สำหรับสอบถามผู้บังคับบัญชาของบุคลากรที่ได้รับการ พัฒนาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ลักษณะของ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หน่วยงาน ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง อายุราชการ / อายุการทำงาน คุณวุฒิ มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรและการ ประเมินผล การพัฒนาบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 45 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเกี่ยวกับการประเมินผล การพัฒนาบุคลากรของสถาบัน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

(2.2) แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสถาบัน ที่ใช้สำหรับสอบถามบุคลากรของสถาบันที่ได้รับการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หน่วยงาน ประเภทบุคลากร อายุราชการ / อายุการทำงาน คุณวุฒิ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรและวิธีการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 38 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของสถาบัน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

(3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยโดยตรง ดังนี้

(3.1) ผู้บังคับบัญชา ผู้วิจัยแจกแบบสำรวจให้ผู้บังคับบัญชา จำนวน 91 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 59.34

(3.2) บุคลากร ผู้วิจัยแจกแบบสำรวจให้บุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คน ได้รับแบบสอบถามส่งกลับมา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22

(4) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของแต่ละข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและการบรรยาย

ตอนที่ 2 มีการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและการบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรสถาบัน เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Content Analysis และสรุปผลเป็นรายชื่อจำแนกตามความถี่และร้อยละ

2. การกำหนดรูปแบบและประเด็นการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

ประเด็นการประเมิน	ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมินผล
<p>ประเด็นที่ 1 การกำหนดนโยบายและการหาความต้องการการพัฒนาบุคลากร</p> <p>ตัวชี้วัด 1.การกำหนดนโยบายและวิธีการหาความต้องการการพัฒนาบุคลากร</p>	<p>นโยบายและวิธีการหาความต้องการการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานและของสถาบัน</p>	<p>1.แบบสำรวจเอกสาร 2.แบบสัมภาษณ์</p>	<p>1.Content Analysis 2.Content Analysis</p>	<p>1.มีวิธีการหาความต้องการพัฒนาบุคลากรตามหลักวิชาการ 2.มีความสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานและของสถาบัน</p>
<p>ประเด็นที่ 2 การวางแผนพัฒนาบุคลากร</p> <p>ตัวชี้วัด 1.กระบวนการการวางแผนการพัฒนาบุคลากร</p>	<p>แนวทางและวิธีการวางแผนพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานและของสถาบัน</p>	<p>1.แบบสำรวจเอกสาร 2.แบบสัมภาษณ์</p>	<p>1.Content Analysis 2.Content Analysis</p>	<p>1.มีวิธีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรตามหลักวิชาการ 2.ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานและของสถาบัน</p>

ประเด็นการประเมินผล	ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมินผล
<p>ประเด็นที่ 3</p> <p>การดำเนินการพัฒนาบุคลากรตัวชี้วัด</p> <p>1.จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาฯ</p> <p>2.จำนวนครั้งที่บุคลากรได้รับการพัฒนาฯ</p> <p>3.รูปแบบการพัฒนาบุคลากร</p> <p>4. จำนวน โครงการพัฒนาบุคลากร</p>	<p>ผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานและของสถาบัน</p>	<p>1. แบบสำรวจเอกสาร</p>	<p>1. หาค่าความถี่ ร้อยละ อัตราส่วนและการเปรียบเทียบ ร้อยละและอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงต่อปี</p>	<p>1.ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาบุคลากรใน แต่ละปี</p> <p>2.อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนบุคลากรและจำนวนโครงการพัฒนาบุคลากรในแต่ละปี</p> <p>3. เปรียบเทียบจำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา กับ จำนวนบุคลากรของหน่วยงานและของสถาบัน</p>
<p>ประเด็นที่ 4</p> <p>การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรตัวชี้วัด</p> <p>1.วิธีการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร</p> <p>2.ผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากร</p>	<p>1.แนวทางและวิธีการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน</p> <p>2. ผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาบุคลากรของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา</p>	<p>1.แบบสัมภาษณ์</p> <p>2.แบบสอบถาม</p>	<p>1.Content Analysis</p> <p>2.หาค่าความถี่และร้อยละ และ Content Analysis</p>	<p>1.มีวิธีการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรตามหลักวิชาการ</p> <p>2.ผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา</p> <p>3.ผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาตามความคิดเห็นของผู้ได้รับการพัฒนา</p>

